

”En ekvation som måste gå ihop”

Bästa sättet att lönedumpa en yrkesgrupp, om någon nu skulle vilja göra det, är att ge alla nyanställda väldigt låg lön, med effekten att medellönen sjunker. Den totala lönesumman, som ligger till grund för alla kommande löneförhöjningar, skulle i så fall succesivt minska år för år.

När det gäller den speciella yrkesgrupp som poliser utgör, vore en lönedumpning en förlust för långt fler än Polisförbundets medlemmar. Ingen som vill främja ett rättssäkert samhälle har något att tjäna på att polisyrkets status devalveras. Tvärtom. Min fasta övertygelse är att det ligger i samhällets intresse att vi redan idag, imorgon, och inför framtiden värdesätter poliser för deras yrkesmässiga kompetens.

Vi förutsätter att även arbetsgivaren delar vår uppfattning om att våra medlemmar gör ett bra jobb. Att de har ett viktigt uppdrag och tungt ansvar, inte minst. Och att de ska värdesättas därefter. Förhoppningen i varje förhandling, är att vi ska få ett kvitto på att våra medlemmar gör viktiga insatser i stort och smått. För detta finns ingen färdig prislapp. Men vi har tillåtit oss några jämförelser.

Poliser borde rimligen ha en likartad löneutveckling som de flesta andra jämförbara yrkesgrupper på arbetsmarknaden. Men polisens löneutveckling har halkat efter, visade en undersökning publicerad i Dagens Nyheter i december. En stor del av förklaringen, är att vår yrkeskår genomgått ett generationsskifte. Många med högre löner har gått i pension. Ännu fler nyutbildade poliser har anställts under perioden. Det är en förklaring, men ingen ursäkt. Snarare är det så, att det faktum att vi nu har en ovanligt stor grupp lågavlönade poliser, gör det ännu mer motiverat att höja deras löner till en rim-

lig nivå med hjälp av pengar som skjuts till, utöver den vanliga potten. Annars drabbas nämligen också alla vi andra.

Hur hänger det ihop? Jo, det bygger på en enkel ekvation:

Om det är några som har låg lön, måste de som tjänar mer ta av sina revisionspengar (det vill säga de medel som de själva genererar) vid varje löneförhandling, för att höja lönerna för dem som tjänar mindre. Är lönegapet inledningsvis stort, måste följaktligen mera pengar skjutas till för att få upp de lägsta lönerna, och mindre pengar blir kvar till att höja lönerna för övriga. Resultatet blir alltså en kraftgång i allas löneutveckling.

Så enkelt, och ändå så svårt, eftersom polis-lönerna idag spretar så mycket mer än inom andra yrkesgrupper, som exempelvis lärare, tull- och kusttjänstemän.

Det är på grund av den här ekvationen, som lägstalönerna alltid kommer att vara så viktiga för oss. Och de är extra viktiga nu, när vi går in i den nya polismyndigheten. Behöver vi ens fråga hur mycket våra medlemmars engagemang inför den utmaningen är värt?

Lena Nitz,
Polisförbundets ordförande

Vad är Fackligt Uppdrag?

Fackligt uppdrag är ett nyhetsbrev som skickas ut digitalt till Polisförbundets förtroendevalda genom förbundsområdenas funktionsbrevlådor en eller två veckor efter varje förbundsstyrelsesammanträde. Avsändare av Fackligt uppdrag är förbundsstyrelsen.

Syftet med nyhetsbrevet är att belysa aktuella frågor samt visa på bredden i det fackliga arbetet. Tanken är också att Fackligt uppdrag ska bidra till större kunskap genom att lyfta fram checklistor och artiklar kring frågor som är viktiga för medlemmarna.

Förhandlingarna om polislönerna har strandat

Rikspolisstyrelsens slutbud var inte acceptabelt. Därför svarade Polisförbundet med ett motbud, som bland annat innehöll en lägsta lönenivå på 25 000 kronor.

Rikspolisstyrelsen svarade dock med att kallsinnigt avvisa Polisförbundets motbud. De förklarade att de inte längre vill förhandla med oss. Istället kommer de att hänskjuta frågan till Arbetsgivarverket som är deras centrala part.

– Vår inriktning har hela tiden varit att hitta en lösning och vi ville i det längsta tro att Rikspolisstyrelsen skulle gå oss tillmötes i åtminstone det viktigaste av våra krav – lägstalönerna, säger **Lena Nitz**.

Visserligen visade

Rikspolisstyrelsen en viss vilja att gå med på Polisförbundets krav på höjda lägstalöner, men inte tillräckligt, och bara i form av ingångslön för nyanställda – däremot inte någon ytterligare garanterad löneutveckling för inspektörer. I princip alla övriga yrkanden avfärdade Rikspolisstyrelsen rakt av.

– Sammantaget har vi svårt att se Rikspolisstyrelsens slutbud som något annat än ett bevis på Rikspolisstyrelsens låga värdering av Sveriges poliser, säger **Lena Nitz**.

Polisförbundets ordförande, **Lena Nitz**.

Bakom förbundsstyrelsens beslut att avvisa Rikspolisstyrelsens bud, stod ett enigt avtalsråd, som består av delegater från Polisförbundets samtliga förbundsområden.

Vad händer nu?

I och med att RPS förkastat Polisförbundets motbud, utan att vilja förhandla, kommer frågan att gå till centrala parter och i förlängningen troligen lönenämnden.

Det första som händer när förhandlingar strandar är att **centrala parter träffas** för att gå igenom läget. De centrala parterna är i det här fallet Arbetsgivarverket och förhandlingsorganisationen OFR/S,P,O där Polisförbundet ingår.

De centrala parterna får i uppgift att se om det går att hitta en överenskommelse. Men mer vanligt, efter att förhandlingar har strandat, är dock att de centrala parterna kallar in en så kallad lönenämnd, som leds av en **opartisk ordförande**.

Lönenämnden, ska i första hand försöka få parterna att komma överens. Om det inte lyckas ska lönenämnden ta ställning till den första av tre revisions-tidpunkter, det vill säga den 1/10 2013. De ska då enbart fördela det oenighetsvärde som finns förhandlat i det centrala avtalet, så kallat stupstocksvärde, på 2,0 %. Lönenämnden kommer inte att beakta yrkandena, vilket innebär att vi exempelvis inte får någon förändring av ingångslönen.

Fortsatta förhandlingar = fortsatt förhandlingssekretess

Så här i slutskedet av förhandlingarna är många nyfikna på vilka bud som legat på bordet. Men det finns en anledning till att vi inte kan berätta om det.

Polisförbundets ambition är fortfarande att få till ett avtal, och som vanligt under pågående avtalsförhandlingar råder förhandlingssekretess. Både Polisförbundets och Rikspolisstyrelsens yrkanden är offentliga,

och finns att ta del av på vår webb. Nu i sista skedet har vi även offentligt berättat att vårt sista motbud var en lägstalön på 25 000 kronor. Mycket mer än så kan vi dock inte berätta i skrivande stund. När vi fått ett avslut kan vi gå in på mer detaljer. Till dess uppdaterar förbundskansliet löpande Polisförbundets förbundsområden med så mycket information som vi har möjlighet att ge.

Strejk är (nästan alltid) uteslutet

Tvärtemot vad många tror, har poliser rätt att strejka. Så, varför strejkar vi då aldrig?

Här förklarar Polisförbundets förhandlingschef **Björn Kellerth** vad som gäller, när och varför – och vad som kan hända om man bryter mot bestämmelserna.

Poliser har rätt att strejka eller snarare, Polisförbundet har rätt att ordna strejk!

– Poliser har strejkrätt, precis som andra yrkesgrupper på den svenska arbetsmarknaden men strejkrätten är något som fackföreningen har – liksom arbetsgivaren har motsvarande rätt till lockout. Som enskild medarbetare, eller annan gruppssammansättning än facklig, har man således inte rätt att organisera en strejk. Det är reglerat i regeringsformen, som hör till grundlagarna.

– Och precis som för andra yrkesgrupper, gäller att strejkrätten bara gäller så länge inget annat följer av lag eller avtal.

– Men polisverksamhet (upprätthållandet av lag och ordning) är en av flera samhällsviktiga funktioner, som kräver särskild försiktighet vid eventuell strejk. Detsamma gäller exempelvis sjukvården. Fack och arbetsgivare är överens om att sträva efter fredliga förhandlingar för att söka förhindra samhällsfarliga konflikter. Detta regleras i det Statliga huvudavtalet, HA avsnitt C. Stridsåtgärder m.m. 1 kap. Inledning, från 2000 och i Lagen om offentlig anställning, LOA 23§.

Varför utnyttjar då inte Polisförbundet sin strejkrätt?

– Att man har strejkrätt betyder inte

att det alltid är tillåtet att strejka.

När det finns ett gällande centralt kollektivavtal på det statliga området, som omfattar polisen, råder i stället fredsplikt. Detta

regleras i medbestämmandelagen, MBL 41§, och innebär bland annat att de fackliga organisationerna inte får ta ut sina medlemmar i strejk så länge kollektivavtalet gäller. Fack eller arbetsgivare får inte heller stötta enskilda som tar till otillåtna stridsåtgärder, till exempel vild strejk. Så länge det finns ett gällande kollektivavtal, råder fredsplikt.

När får man strejka?

– **I praktiken råder det så gott som alltid fredsplikt** för poliser. Det vanliga är att det centrala avtalet förlängs tills parterna har undertecknat ett nytt. Om de inte kommer överens om förlängning, infaller ett så kallat avtalslöst tillstånd – och då är stridsåtgärder som strejk tillåtna. Men det är ytterst ovanligt med ett avtalslöst tillstånd på det statliga området.

– **I nuläget kommer det att dröja till oktober 2016 innan det eventuellt skulle kunna bli aktuellt för oss.** I avtalsrörelsen 2013 tecknades det centrala avtalet den 4 oktober 2013. Avtalet löper till och med den 30 september 2016. Genom detta avtal har parterna förbundit sig till fredsplikten fram till och med detta datum. Risken för strejk eller lockout är således lika med noll för våra medlemmar fram till oktober 2016.

Vad händer om någon ändå tar

Förhandlingschef Björn Kellerth

För tillfället förhandlar vi under fredsplikt. Att signalera missnöje är en sak, handling är en annan.

saken i egna händer?

– Fack eller arbetsgivare får inte stötta enskilda som tar till otillåtna stridsåtgärder, till exempel vild strejk. Tvärtom, är vi som fackförbund skyldiga att hindra sådana initiativ enligt LOA 26§ och MBL 42§.

Vad kan hända om facket inte lyckas stävja otillåtna stridsåtgärder?

– Facket kan bli skadeståndsskyldigt.
– Arbetstagaren kan bli skyldig att betala skadestånd. Ett rättsfall, AD 1996 nr 22, ger vid handen att det kan kosta en arbetstagare 2000 kronor (i 1992 års penningvärde) att delta i en olovlig strejk.

Vad är otillåtet?

– Maskning är otillåtet. Likaså vägran att använda telefon eller tjänstebil. (E contrario, LOA 23§)

Varför fredsplikt?

Mer att läsa om fredsplikten, och den svenska partsmodellen, hittar du på polisforbundet.se.

Förbundsstyrelsens februarimöte

Förbundsstyrelsen genomförde sitt februarimöte 4-6 februari på förbundskansliet i Stockholm.

Tisdagen inleddes med besök av Thomas Rolén och Kajsa Möller från Genomförandekommittén. Därefter diskuterade förbundsstyrelsen systematiskt arbetsmiljöarbete samt uppdragsdirektiv efter att ha fått en föredragning av ombudsman **Hans Olsson**.

Polisförbundets interna organisation stod också på tisdagens agenda. Här beslutades att:

- Tillgångar vid en eventuell upplösning av en organisationsdel kvarstannar i aktuell förbundsregion.

Under arbetet med den fackliga omorganisationen har likformigheten i de kommande förbundsregionerna diskuterats ingående. Vissa delar har utkristalliserats som särskilt viktiga såsom förbundsregionernas struktur, medlemsavgift, medlemsuppboord samt försäkringshantering. Förbundsstyrelsen beslutade därför att:

- Nomenklatur och struktur ska vara den samma i förbundets samtliga

förbundsregioner och dess underorganisationer.

- Den ekonomiska hanteringen inom varje kommande förbundsregion ska ske genom en gemensam hantering, alternativt på ett annat enhetligt sätt inom förbundsregionen.
- Varje kommande förbundsregion ska ansvara för medlemsuppboorden.
- Varje kommande förbundsregion ska ha enhetlig avgiftsnivå för alla medlemmar inom förbundsregionen.
- Varje kommande förbundsregion som bereds möjlighet att själv administrera hanteringen av medlemsförsäkringarna ska i det fall de accepterar detta ansvara för hanteringen i hela förbundsregionen.

Därefter samtalade förbundsstyrelsen om det aktuella **läget med Pust** då Rikspolischefen tillsammans med **Lena Nitz** och Polisförbundet den 24 januari uttalade enighet över att situationen måste lösas.

Den största delen av onsdagen ägnades åt avtalskonferens där styrelsen tillsammans med förbundsområdenas förhandlingsansvariga behandlade det aktuella förhandlingsläget som

det då såg ut. På kvällen fortsatte förbundsstyrelsens möte med att bland annat sammanfatta och hantera det som kommit upp under avtalsrådet. Mötets sista dag diskuterades regionstyrelseutbildningen 2-4 juni med efterföljande ordföranderåd 4-5 juni på Skogshem och Wijk på Lidingö utanför Stockholm.

Under onsdagen diskuterade förbundsstyrelsen utvecklingen av svensk polis och renodling av arbetsuppgifter kopplat till att förebygga och utreda brott. 2011 tog Polisförbundet ställning för att en del arbetsuppgifter skulle kunna göras av andra än poliser. Dessa var handräckning och transporter, omhändertagande av djur, omhändertagande och övervakning av berusade personer, delgivning och hittegodsavdelning. Områden som nu föreslås att förbundet tar ställning till är; passhantering, rovviltsfrågor och eftersök bland andra. Förbundsstyrelsen talade om att förtroendet för polisen kommer att vara avgörande för att arbeta brottsförebyggande i vissa områden.

Nästa sammanträde för förbundsstyrelsen hålls 4-6 mars.

Nytt från kansliet

I januari fyllde förbundsstyrelseledamoten **Yvonne Kärnheim – Bengtsson** 60 år vilket firats på kansliet av kanslipersonal och förbundsstyrelse.

Måns Borgny arbetar med start i februari halvtid på förbundskansliet. Fram till årsskiftet arbetar Måns ihop med **Charlotte Nichols** och **Hans Olsson** som han också kommer att dela rum med. Måns kommer ägna sig åt arbetsmiljöarbete.

Rekryteringen av **ny press- och opinionsperson**, som också ska kunna arbeta som tf. kommunikationschef är i sin slutfas. Mer information kommer.

Redaktör för Fackligt uppdrag är **Elin Göthe Nord**.

Innehållet produceras av kommunikationsavdelningen på förbundskansliet där inget annat anges.

Har du synpunkter på innehållet eller tips? Mejla: kommunikation@polisforbundet.se

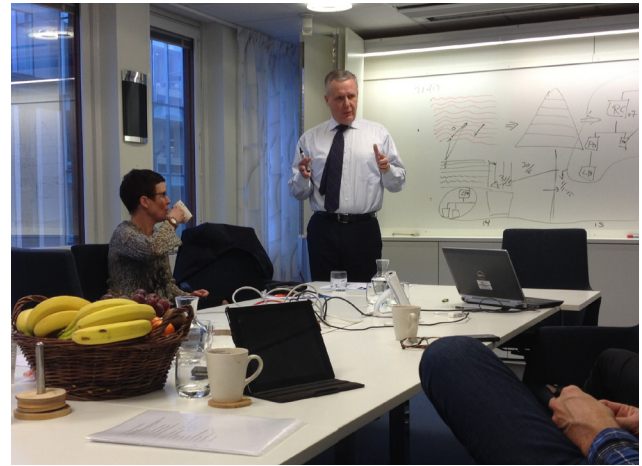
Rolén och Möller på besök hos Fs

Tisdagen den 4 februari besökte **Thomas Rolén** och **Kajsa Möller** från Genomförandekommittén, förbundsstyrelsens möte. De delgav hur deras arbete fortskrider och mötet gav tillfälle för frågor och idéutbyte.

Bland mycket annat diskuterades den nya polismyndighetens nivåindelning och organisationsstruktur. Organisationen arbetas fram inom projektet OP-3 där Polisförbundet företräds av ombudsmän på förbundskansliet.

Thomas Rolén och **Kajsa Möller** berättade om sitt pågående arbete tillsammans med de nya regionpolischeferna och att rekrytering av utvecklingschef, kompletterande nationella chefer, polisområdeschefer, Rikspolischefens kanslichef med flera kommer att sättas i gång.

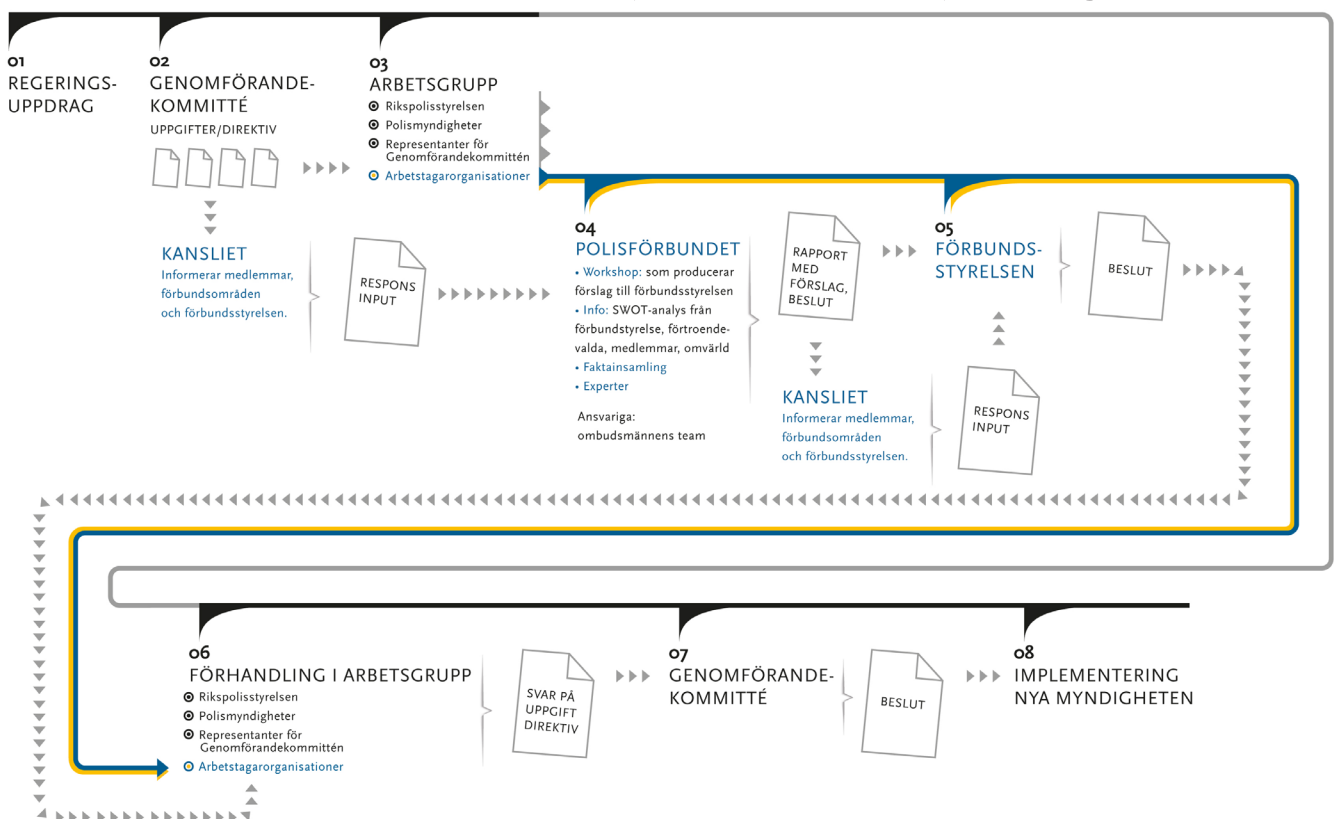
Kajsa Möller fick frågan hur samvekan ska ske i den nya myndigheten, eller om MBL förhandling ska användas som arbetsverktyg. Hennes svar blev att eftersom det inte finns någon part att sluta samverkansavtal med

kommer inriktningen bli att använda MBL förhandlingar. **Thomas Rolén** menade att detta kan vara något för regionscheferna att diskutera för gemensam hantering i Polismyndigheten.

Kajsa Möller underströk också att länspolismästarna innehar sina tjänster till den 1/1 2015. Men att de nya regionpolischeferna har påbörjat sitt arbete. Detta ger en komplex situation eftersom vissa regionpolischefer inte är med i polisorganisationsstrukturen nu, regionen de chefar över inte finns ännu men eventuella beslut som tas av dem och andra angående deras region kan få konsekvenser i nuvarande organisation.

Polisförbundets process - fram mot den nya polismyndigheten

Polisförbundet sade NEJ till införandet av Pust Siebel i februari 2013

Det fanns en rad anledningar till det. Bland annat ansåg Polisförbundet att **systemet inte var tillräckligt användarvänligt eller färdigarbetat** med de redan då identifierade hinder och defekter inför driftsättningen. Det fanns heller **ingen verklighetsanpassad utbildning för användarna innan införandet** trots att det var ett helt nytt gränssnitt. Vår rekommendation var då att ge projektet en förlängd tidsplan för att möjliggöra fortsatt arbete.

Det är närmast självklart att Polisen måste ha ett väl fungerande avrapporteringssystem. Under den tid Polisförbundet har suttit med i arbetet gällande Pust, cirka ett och ett halvt år, har vår bristande tilltro till detta system tilltagit. Det

förefaller nu **osannolikt att det går att komplettera Pust** på det sätt som krävs för att det ska bli ett hållbart och arbetsmiljövänligt avrapporteringssystem för nuvarande och framtida behov inom Polisen. Skälen till detta är följande:

- Från ett **arbetsmiljöperspektiv** är det oacceptabelt med ett avrapporteringssystem som är svårt att använda. Systemet är tungt för användarna på grund av ständiga driftsavbrott, invecklade menysystem och buggar som det inte synes går att råda bot på.

- Kravet på att Polisen ska **vara effektiv** blir svårare att uppnå när användarna måste lägga onödigt mycket arbetstid på att hantera Pust. Detta har också negativ inverkan på

Polisens tillgänglighet och synlighet.

- Visionen för Pust vid införandet var bland annat att Polisen skulle **arbeta närmare brotten och få en ökad flexibilitet**. Pust har närmast verkat kontraproduktivt i förhållande till denna vision.

Utöver detta bör nämnas att den **riskbedömning** som genomfördes gällande Pust Siebel inte hanterades på ett tillfredsställande sätt. De risker och brister som identifierades borde ha åtgärdats före driftsättningen. Alla brister som kan åtgärdas ska också åtgärdas innan en omfattande förändring. Detta är viktigt för att **skapa tilltro till och förståelse** för nya system som införs.

Ombudsman Charlotte Nichols

Utbildning för dig som är förtroendevald i förbundet
Utbildningarna för 2014 hittar du i utbildningskatalogen. Där kan du läsa mer för att hitta en utbildning som passar just dig. Även i kalendariet på polisforbundet.se hittar du kursbeskrivningar och länk till anmälningsblankett.

Försäkringar är en trygghetsfråga

Har du sett över ditt försäkringsskydd? Annars kan du ta hjälp av försäkringsadministratören i ditt förbundsområde, för att få en helhetsbild av vilka försäkringar som ingår i ditt medlemskap samt vilka frivilliga försäkringar du kan ansöka om. Läs mer på polisforbundet.se/forsakringar.

Informationsunderlag till förtroendevalda

Med start i mitten av februari kommer förbundskansliets kommunikationsgrupp månadsvis att skicka ut informationsmaterial till förbundsområdena.

Materialet ska vara ett aktivt stöd i Polisförbundets arbete med att stödja förbundsområdena med löpande information under arbetet med Polisens och Polisförbundets omorganisation.

Informationen/utskicken kan tjäna som ett kommunikationsverktyg för förbundsområdena i kommunikationen med Polisförbundets förtroendevalda och medlemmar på lokal nivå.

Polisförbundets samlade kommunikation ska verka för

ett ökat förtroende för förbundet i sin helhet.

Informationsmaterialet består inledningsvis av Powerpoint-presentationer eller informationsblad skickas till förbundsområdena en gång i månaden med start i februari 2014.

Då Polisförbundet kommer att omorganiseras i etapper utvärderas informationsmaterialet kvartalsvis. Det ger en chans att rätta ut frågetacken under resans gång samt ta tillvara förbundsområdena/interrimsstyrelser och regionstyrelserns önskemål.

Kontakta **kommunikation@polisforbundet.se** med eventuella frågor.

Två viktiga rapporter om polisens syn på mängdbrott och brottsförebyggande arbete

I december kom **Brottsförebyggande rådet (BRÅ)** med två nya rapporter om polisens syn på utredning av mängdbrott och brottsförebyggande arbete.

Polisförbundet tycker att rapporterna är bra. De visar att man lyssnat på de anställdas uppfattning om vad som upplevs som problem, och vad som hindrar polisanställda från att göra ett bra och kvalitativt jobb, säger **Lena Nitz**, ordförande för Polisförbundet.

Många av de orsaker som upplevs som problem är sådant som Polisförbundet ofta i många olika sammanhang har påtalat. Poliserna har för lite tid när de är ute på ett uppdrag och många upplever att man måste stressa för att hinna klart för att åka vidare för att bege sig till nästa jobb.

Som BRÅ tidigare sagt är den stora satsningen på polisen som gjorts av regeringen inte så stor i praktiken. Från 2006 till i dag är den faktiska ökningen endast 5 procent per 100 000 invånare. Samtidigt har antalet anmälningar ökat med 9 procent under samma period. I stort sett är antalet polisens detsamma som under 80-talet men med en väsentligt ökad arbetsbelastning.

Rapporten *Polisens syn på utredning av mängdbrott* (2013:20) beskriver vidare att när poliserna ska avrapportera finns det en upplevelse av att IT-systemen är en stor tidstjuv. Om administration tar för mycket tid minskar tiden som poliserna kan vara aktiva ute i yttre tjänst.

– Polisförbundet har många gånger påpekat vikten av att ha ett fungerande IT-system som stödjer verksamheten.

Man har inte lyssnat på polisernas synpunkter och behov, därför fungerar systemen inte

tillräckligt bra idag, säger **Lena Nitz**.

Rapporten visar också att det finns stora utmaningar kring ledarskap i framtiden. – Att ge medarbetare förutsättningar för att motivera sig själva och att kunna ge feedback på ett konstruktivt sätt utvecklar organisationen, säger Lena Nitz.

Polisens syn på brottsförebyggande arbete

BRÅ:s andra rapport (2013:21) som handlar om *Polisens syn på brottsförebyggande arbete* visar att riktade insatser är att föredra framför allmän synlighet.

En tolkning av rapporten är att polisarbetet allt mer måste kopplas till forskning. Evidensbaserade metoder måste användas i större omfattning.

Polisförbundet har länge drivit frågan om en reformerad polisutbildning med högskolestatus. Rapporten ger tydligt stöd för att om polisens arbete utvecklas och effektiviseras så måste utbildningen förbättras.

Rapporterna i sin helhet finns att läsa på BRÅ:s webb. <http://www.bra.se/bra/nytt-fran-bra/arkiv/nyheter/2013-12-20-brottsupplaringen-kan-oka-genom-battre-inledande-insatser.html>

Stockholmspolisens turas om på Instagramkonto

Polismyndigheten i Stockholms län har ett instagramkonto där du kan ta del av bilder från verksamheten. Först ut att publicera bilder på det sociala mediet Instagram, under en veckas tid, är Rytteriet där Stefan Ragnesad, inspektör och polisryttare, håller i kameran.

Polisen i Stockholm har funnits ett tag på Instagram, men nu ska varje vecka en ny polisanställd lägga upp bilder på kontot @polisenstockholm från just deras verksamhet.

På kontot kommer följaren få se vardagsbilder från olika områden inom myndigheten. Det skriver polisen.se

